Sayı: 53

Amcabey

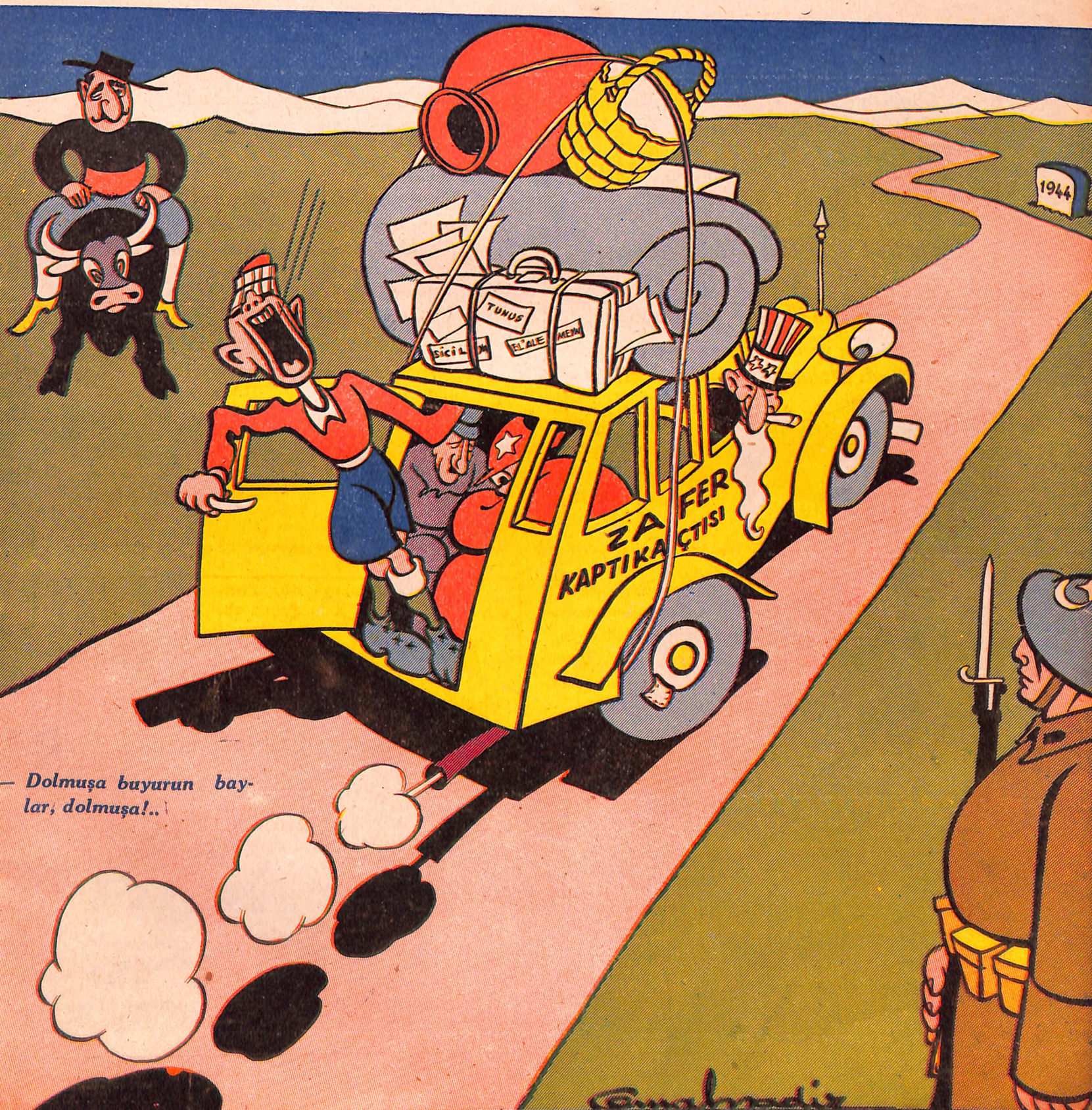

— *Dolmuşa buyurun bay-lar, dolmuşa!..*

MANZARA!..

Gördükçe yağmura tutulmuş güzel,
Kalmadı gönlümde yazmağa arzu!..
Dünyanın üstünde uçarken ecel,
Kalmadı gönlümde yazmağa arzu!..

Duydukça «Hınk!» diyen gayretkeşleri,
Gördükçe bilenen takma dişleri,
Serilirken yere, kendi leşleri,
Kalmadı gönlümde yazmağa arzu!..

Saçılırken yere kirli bohçalar,
Kimi tek telden, kimi çift çalar!..
Sanki kan yerine akar salçalar,
Kalmadı gönlümde yazmağa arzu!..

Kimisi, kaçırmış aklın ucunu
Kimisi, alamaz tek pabucunu,
İhtikâr, yapışkan tabla macunu,
Kalmadı gönlümde yazmağa arzu!..

Faydaya ircâdır aklın temeli,
Bilmem ki allahtan ne istemeli?..
Yapan da, yıkan da insanın eli,
Kalmadı gönlümde yazmağa arzu!..

Cemiyet kaynayan kazana benzer,
Mevsimler değişti hazana benzer
Bu kalem, derdini yazana benzer,
Kalmadı gönlümde yazmağa arzu!..

Sarı çizmeliyim, yoktur mekânım,
Kendini devrana tutup salanım,
Yazmak istese de içinden canım,
Kalmadı gönlümde yazmağa arzu!..

Sarı çizmeli

● **Balıkesir, Ali İhsan Yılmaz'a:**

A. — Bütün arkadaşlar başbaşa verdik, müsabakamıza gönderdiğiniz cevapta ne demek istediğinizi bir türlü anlıyamadık. Zahmet olmazsa bir daha ve şifre gibi değil de açıkça yazın!

● **Tarsus, Ahmet Nadir Can'er'e:**

A. — Her kuşun eti nasıl yenmezse her suale de cevap verilmez bayım. Eğer bazı sorularınız cevapsız kaldıysa kabahat bizde değildir. Mecmuamızı Çarşambadan Çarşambaya okumakla bir şey kaybetmiş olmuyorsunuz sanırız. Madem ki haftadan haftaya elinize geliyor, ha Cumartesi olmuş, ha Çarşamba, ne çıkar? Bunu şimdilik değiştirmek elimizde değil. Dua edin, zengin olalım, Amcabeyin bir posta uçağı olsun da size günü gününe mecmua yetiştirelim!!. İstediğiniz fotoğraf adresinize gönderilmiştir.

BAYRAMDA

Keseceğiniz kurbanı Türk Hava Kurumuna verin. Umduğunuzdan büyük hayır işlemiş olursunuz.

Yalnız «Amcabey» okuyucularının değil, bütün mizah sevenlerin bekledikleri:

KARİKATÜR ALBÜMÜ ÇIKTI!

NEBİOĞLU YAYINEVİ

tarafından fevkalâde nefîs bir şekilde basılan bu albüm

CEMAL NADİR GÜLER'İN

Seri halinde neşredilecek olan karikatür albümlerinin birincisidir. Türk karikatür san'atini Avrupa ve Amerikaya tanıtan san'atkâr arkadaşımız bu albümünde, düşük ruhlu bir insan tipini canlandırmaktadır.

Fiyatı 1 liradır. Ayrıca kuşe kâğıda basılmış ve Cemal Nadirin bir fotoğrafile bir imzası ilâve edilmiş, şık ambalâjlı, numaralı nüshalar 5 liradır.

(Albümün dağıtıldığı yer: NEBİOĞLU Yayınevi. Posta kutusu: 644. Her türlü siparişler için bu adrese müracaat edilmelidir.)

4 İlkkânun 1943

İDARE YERİ :
Gağaloğlu, Halkevi sokağı
CUMHURİYET Matbaası

Posta kutusu: İst. 555
Telefon : 24290

AMCABEY

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
SİYASÎ MİZAH MECMUASI
Müessisi :
CEMAL NADİR GÜLER

Cilt: 3 – Sayı: 53

FİATI, HER YERDE
10
KURUŞTUR.

ABONE ŞARTLARI:

YURT İÇİ :	Bir seneliği	500 Kş.
	Altı aylığı	250 »
YURT DIŞI :	Bir seneliği	900 Kş.
	Altı aylığı	500 »

Dev Aynası

KADIN PARMAĞI!

Bir cinayet, bir yaralama, bir boğuşma, bir döğüşme, bir iflâs, bir ihtilâs, bir soygun, bir dalavere.. Hülâsa, polisin peşini düştüğü kanlı, yaralı, bereli, lekeli işlerden çoğunun üstündeki esrar perdesi sıyrılınca altından bir kadın parmağı çıkıyor!..

Hani o, insan oğlunun ağzına ilk lokmayı sokan; günahsız gözlerin ilk yaşını silen, şefkat kadar yumuşak, lekesiz, temiz kadın parmağı!..

Hani o, hürmetle öpüp alnımıza koyduğumuz ev işi kokan ellerin parmakları!.. Hani o, koklayıp göğsümüze bastığımız, dokununca solacak, sıkınca kırılacak sandığımız ellerin parmakları!..

Bunlar, nasıl olur da can alan bir tabancanın namlusunu doldurur?.. Nasıl olur da yalın bir bıçağı bir saroşun avucuna kıstırır?.. Nasıl olur da bir damlası bir ocağı söndüren eroini sevdiğinin avucuna boşaltır?..

Bu kadar katı ve insafsız olabilmek için bu parmaklar, şeytanın eline takılmış olmalı!.. Uzun, kıvrık, sivri ve keskin; yırtmıya, kanatmıya, acıtmıya hazır, kan renginde tırnaklarla silâhlanmış şeytanın eli!..

Bu kötü işler bunların marifeti olsa gerek!..

Aksiliğe bakın ki, sıktığımız, öptüğümüz, okşadığımız, sevdiğimiz, göğsümüze bastığımız kadın ellerinin çoğunda bu parmaklar!..

AMCABEY

— Bir gün Ahmette, bir gün Mehmetteyim. Serseri gibi bir şey oldum birader!..

— Estağfirullah, sen serseri değil, Şark cephesi şehirleri gibi bir şey olmuşsun!

Amcabeyden rivayet

YAPIŞIKLAR!..

Geçen hafta halka gösterilmiye başlanan Cemal Reşit'le Ekrem Reşit'in «Hava-Cıva» opereti ilk gece sanat ve basın mensuplarına tahsis edildi.

Bir zamanlar Şehir tiyatrosu sahnesinde «operet» de kıvırmış olan sanatkârlarımızdan Hazımla Galip de davetliler arasındaydı. Oyunun bir yerinde, birbirine yapışık iki adam görünce Galip Hazımın kulağına eğildi:

— Bizim Reşit kardeşler bu eserlerinde bütün şahsiyetlerini göstermişler!.. diye fısıldadı!..

SANAT VE SANATKÂR!

Yine o gece saat 24 e doğru, «Hava-Civa» nın ikinci perdesi kapanırken davetliler oyunu bitti sandılar ve gürr diye ayağa kalkıp vestiyere koştular!..

Tiyatro münekkitlerinden biri:

— Görüyorsunuz ki millet sanattan anlamıyor!.. diye hayıflandı. Kalabalık arasından bir ses:

— Sanattan değil ama sanatkârın halinden çok iyi anlıyor, dedi, biraz daha otursak bir şarkıyı bir kaç kere tekrar etmekten artistler düşüp bayılacak!

— Fransanın merkezi neresi oğlum?..
— Berlin efendim!

— Bu bayram da bir vurguncu kurban edeyim, diyorum!
— İyi edersin: Derisi kalındır!

HİÇ.... OLUR MU?

Sazsız	*Meyhane!*
Plâksız	*Radyo!*
Kavgasız	*Tramvay!*
Parasız	*Dilenci!*
Bıçaksız	*Âşık!*
Blöfsüz	*Politika!*
Palavrasız	*Muharrir!*
Sineksiz	*Lokanta!*
Vurgunsuz	*Ticaret!*
Fıstıksız	*Tiyatro!*
Fikirsiz ve san'atsiz	*Mecmua!*
Çamursuz	*Sokak!*
Çukursuz	*Asfalt!*
Rötarsız	*Vapur veya tren!*
Dâhisiz	*Edebiyat!*
İkmalsiz	*Talebe!*
Tifosuz	*Bostan!*
Bıyıksız	*Bobstil!*
Dilencisiz	*Köşe !*

UYKUSUZ

FELEKTEN RİVAYET

Benim değil !

— Vay Amcabeyciğim, nasılsınız bakalım? Ayda bir mi görüşeceğiz böyle?

— Öyle oldu Felek. Çıkamıyorum.. Halim malûm. Tramvaya binmek kabil değil. Otobüslerin tarifesini ezberliyemedim. Taksiye de giremiyorum.

— Gerçek Amcabeyciğim. Maşallah vücutluca zatsınız. Demek tramvaylara...

— Aman Felek! Tramvay deyince hatırladım. Bu tramvaylar Belediyeye ait değilmiş.

— Bana ne Amcabey...

— İyi ama bütçesini Belediye yapıyor..

— Sana ne efendiciğim..

— Felek! Sen Nasreddin hoca gibi konuşuyorsun!

— Akraablığımız vardır merhumla...

— Ya, kz mı aldınız merhumdan...

— Hayır hız aldık Amcabeyciğim, hız!

— Demek ki merhuma olan bağlılığınızın sebebi bu!

— Sade o değil, merhumun sözlerindeki kuvvete olan hayranlığımız.

— Ne gibi?

— Şu gibi ki, onun fıkralarında günlük hayatımızın her olayını tehzil eden bir örnek buluruz..

— Meselâ?

— Meselâ: Şu tramvayların Belediye ile olan münasebeti. Başınızı ağırtmazsam buna kıyas edebileceğiniz fıkrayı deyivereyim.

— Aman buyurun!

— Efendim, bir gün hoca merhum tavuk yiyormuş. Karnı aç bir fakir yanından geçerken şöyle konuşmuşlar:

« — Hocam bereketler olsun!

« — Eyvallah..

« — Biliyor musun hocam. Karnım pek aç!

« — Olabilir. Demincek benim de açtı...

« — Müsaade edersen bir lokma da ben yiyeyim şu tavuktan..

(Arkası S. 11 de)

NERDE ?..

Söz sırası benim oldu,
Ahu gözlü fettan nerde?..
Pusu kursam yakalarım
Fareler çok, kapan nerde?..

Bir vakitler neler vardı..
Han yıkılmış, külhan nerde?..
At oynattım, yerim vardı,
Bilmem şimdi meydan nerde?..

Yar yanında çok eğlendim,
O cünbüşlü zaman nerde?..
Söylesene a efendim,
Canım çıktı canan nerde?..

Ahbaplarım kayıp mıdır?..
Filân nerde, falan nerde?..
Sorması da ayıp mıdır?..
Bu saçmaya ferman nerde?..

KÜLHANİ

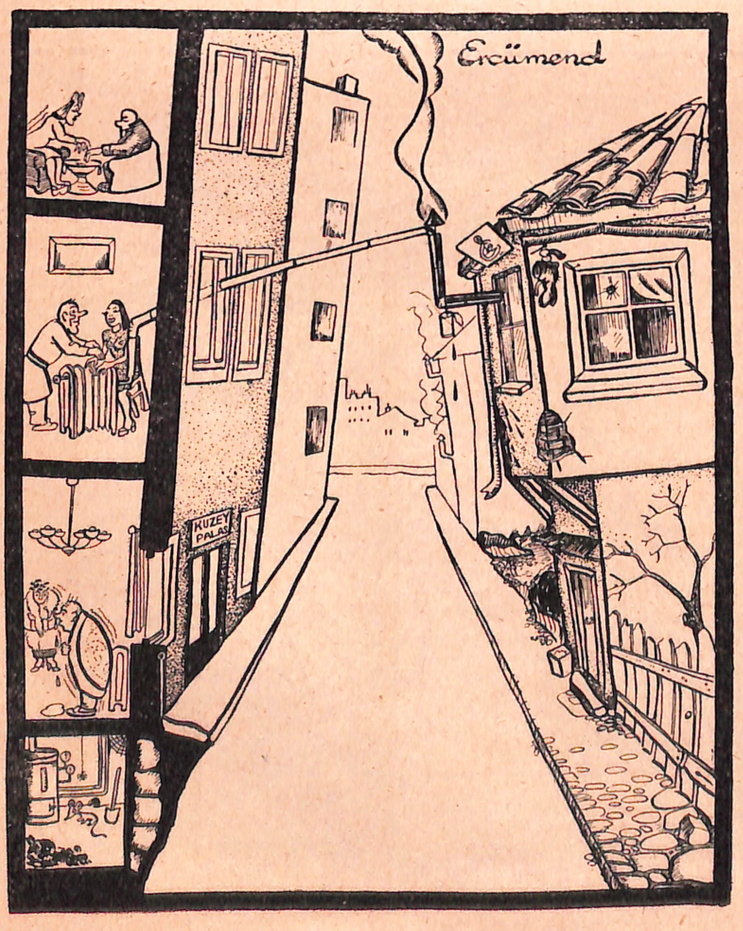

Bir kaloriferli apartmanın içindeki olaylar!..

Kul korkusu !

Türkiye imparatorluğunun korkunç bir anarşi devrinde geniş salâhiyetlerle işbaşına getirilen ve memleketi felâketten kurtarmak için çok şiddetli davranan koca vezir Köprülü Mehmet paşa, dirlik ve düzen uğruna, büyük, küçük pek çok adam öldürtmüştü. Öyle ki, kendisini, ilerde memlekete hizmetleri umulan bir çok kıymetli kimseleri de mahvetmekle itham ederler.

Köprülünün zamanında çok rahat eden genç padişah Dördüncü Mehmet, onun vasiyetini tutarak oğlu Fazıl Ahmet paşayı sadrazam yapmıştı; ki Fazıl Ahmet paşa, geniş bilgisi, çalışkanlığı, cesareti ve parlak zekâsile, Türk vezirlerinin en büyüklerinden biri olmuştur.

Fazıl Ahmet paşanın sadrazam olduğu gün idi; padişah, yeni veziri ve şeyhislâm Bursalı Mehmet efendi ile koca vezirin ahvalinden konuşuyordu; Mehmet efendi:

— İyi idi, hoş idi amma çok kan döktü!. dedi.

Fazıl paşa:

— Babam her kimi katletmiş ise fetvasını senden almıştı!. cevabını verince şeyhislâm bir an şaşaladı:

— Şerrinden korkardım ve onun için fetva verirdim!. dedi. Genç sadrazam tehammül edemedi:

— Sus efendi sus!. İlim ve din adamısın!. Allahtan korkmayıp kuldan korkmak senin gibilere yakışır mı!?. diye bağırdı.

Bu sahnenin şahidi olan Dördüncü Mehmet, huzurundan çıkar çıkmaz Mehmet efendiyi şeyhislâmlıktan azletti.

Karneciler mahkemede:

— **Sen bana «bal tutan parmak yalar» demiştin, ama bak, avucumuzu yaladık!..**

Zonguldak'tan kömür, Ankaradan emir bekliyen kaloriferli apartımanlar:
— **El-intizar eşedd -ü minel-kar!..**

Gazeteler nasıl satılıyor !..

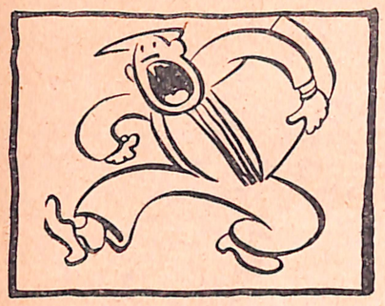

— Cinayeti yaziyoooor!..

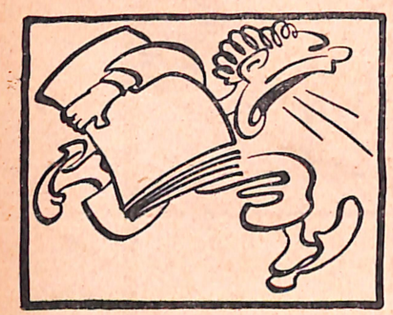

— Ekmek meselesini yaziyoooor!..

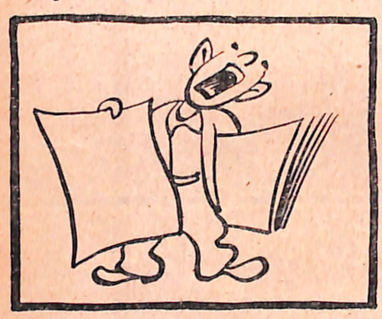

— Kazananları yaziyoooo!..

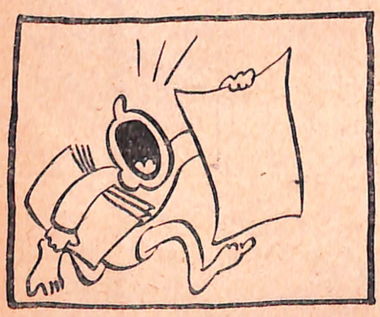

— Kazayı yaziyoooor!..

— Çörçil'in nutkunu yaziyoooor!..

Portreler:

Garson Vahan!

Yazan : **Mahmut Yesari**

Boyu, ya bir kırk, ya bir elli. Omuzlar dar değil, oldukça geniş ama, çarpık. Kısa, kasnak bacaklar.

Sırtta, modası meçhul, kirli, hâki bir ceket. Ceketin rengi, benek halinde sırıtan ve lekeye benziyen nasılsa kirlenmemiş yerlerden belli oluyor. İçinde, yakasız, düğmesiz, koyu renk bir gömlek. Tararsa düzleşen, taramayı unutursa kabarıklaşan, ağarmıya başlamış, kıtık saçlar.

Birteviye, bir şey arıyan ve ne aradığını da bilmiyen, ufacık kıpış kıpış, düğme gözler. Büyük içeriye çekik yorgun ağzı, yukaridan sarkmış burnuna soruyor: Ne yapacaksın? diye. Yukarıdan sarkmış burun da, büyük, içeriye çekik ağzına soruyor: Ne yapacaksın? diye.

Yüzünde, yaştan çok, hayat yorgunluğunun izleri var. Fakat bu yorgun yüzlü kısacık adamın ayakları, kısa günde, iki yüz kilometre «yer!.» Evet, onun partal iskarpinli ayakları, mesafeleri, bir aç kurt gibi yutar, eritir.

Sporcular, meraka düşebilir: Kim bu? diye!.. Bu, bizim gazinocu Osebin yedek garsonu Vahandır. Amma, herkesin onu«Çapon» diye çağırır.

Onun hiç oturduğunu görmedim. Gece, iş olmuş, uyumamışsa gündüz, mutfaktaki küçük tahta iskemleye ilişir, «Hab-ı rahate» dalar.

Patron bir yandan, müşteriler bir yandan, Vahanı, hiç durmadan işe koşarlar:

— Vahan, çarşıya git, turp al, maydanos al!..

O, sepeti koluna takar, seğirtir:

— Peki!..

— Çapon, bana bir sigara al!..

O, parayı alır, koşar.

Asılzade mi ararsınız? Çapon sigarayı getirdikten sonra:

— Kibrit almayı unutmuşsun!.

Demez mi? Çapon, buna da «peki!» yi basar, fırlar.

Bu koşmaların, seğirtmelerin, fırlamaların ardı arası kesilmez. sırtında hep keten ceketi, yağmur yağıyor, kar savuruyor, güneş terletiyor, hiç aldırmaz, ayni tevekkülle gider, gelir.

Bir gün sordum:

— Çapon nerelisin?

— İstanbulluyum, Mahmut bey.

— Neresinden?

— Musalla taşında doğmuşum!

— Git işine. İnsan musalla taşında dünyaya gelmez, öbür dünyaya gider!..

O, geyik çenesi içeride, geviş getirir gibi keyifli keyifli güldü:

— Mahmut bey, semtimiz Musalla taşıdır!.

Bendeki budalalık ya, onda bekâr hali yok. Sordum:

— Evli misin?

— Hiç evlenmedim.

Görünüşe aldanmamalı! Akıllı imiş!

Onun bir gizli keyfini işitmiştim. Cebinde, ufacık bir şişe var. Bu, onun silâhı, tabancası. Aldığı bahşişlerle bu tabancayı, incir rakısile dolduruyor. Oturduğu yok ki, ayaküstü, arada bir çakıyor. Çaponda keyif tamam!..

Patron, onu, arasıra kollar. izin verir. Akrabası mı, dostları mı, bir yeri vardır, izinli günlerinde oraya gider. Orada, onun çamaşırlarını yıkarlar ve Çapon bir «prens» gibi kendini rahata verir. Rahata vermekle de kalmaz, kendini öyle salıverir ki üç gün gazinoya dönmez!..

Patron, onun huyunu bildiği için umursamaz:

— Pirelerini döküyor, der.

— Nerede idin Vahan?

Çapon, cevap vermez, geviş getirir gibi kıskıs güler. Onun gazinoda yattığını duymuştum ama, nerede? Kendisine sordum. Gazinonun orta kısmındaki duvar tarafında duran iskemleleri gösterdi:

— Na burada işte, Mahmut bey!..

Gazinonun arka tarafında, iki odalı bir daire var. Oraya silte serer, rahatça yatabilirdi.

— Niye orada yatmıyorsun?

Kaşlarını kaldırarak, çok mühim bir tavır takındı:

(Arkası S. 11 de)

Heykellerini dikdirseler...

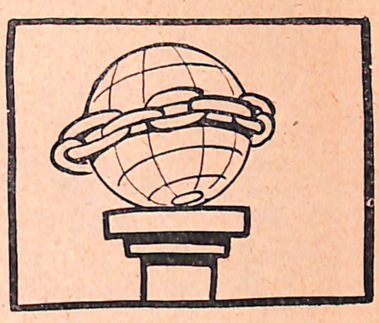

Dr. Mazhar Osmanın heykeli!..

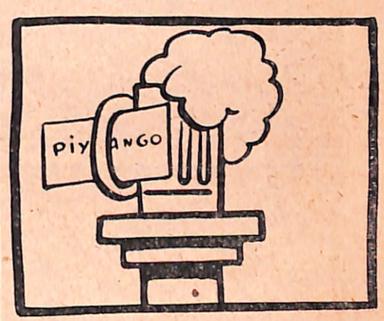

Aktör Hazımın heykeli!..

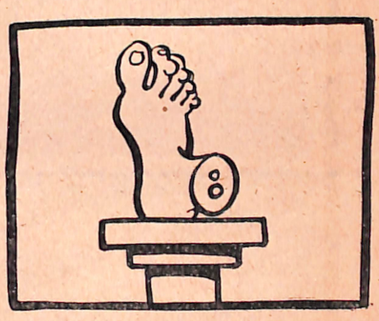

Şair Orhan Velinin heykeli!..

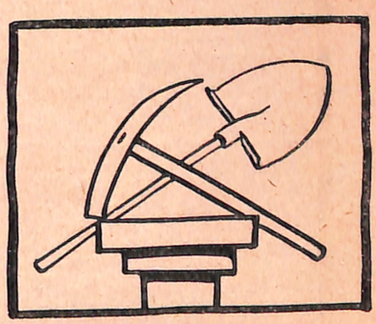

Lûtfi Kırdarın heykeli!..

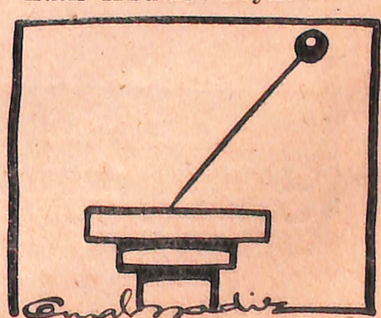

Nureddin Artamın heykeli!..

Amcabey'in
Mizahî Romanı : 22

Banker Arif!

Yazan : SERMET MUHTAR ALUS

Marmara, Adalar, Hayırsız adalar karşıda tabak gibi, yedi düvel krallarının has bahçelerine zort çıkarır. Oraya gidelim be!...

Oraya gittiler. Domates, patlıcan tarlalarına uğratılmış damat bey usulcacık duvar dibinden içeri kaçtı. Tenis kortuna bitişik, beton döşeli dans yerine, kimbilir kimlerin vaktinden kalma ceviz ağacının altına geldiler.

Arif beyefendi de, nârayı andıran bir sesle bağırdı:

— Avadis!.. Dudu!.. Kokana!..

— Nişantaşında, eski vükelâdan bilmem ne paşa veresesinin mezadından 393 liraya satın aldığım hasır kanape ve koltukları getirin!..

Aşçı ile ermeni kadını seğirttiler.

Avadisle Dudu istenilenleri getirdiler. Banker, refiki şefiki Zihni beyle, bir kanapeye yanyana çöktü. Ötekiler de karşılarına geçtiler.

Şimdi, misafirlerin portrelerine ve kim olduklarına gelelim:

Kurşuncu Kadriye Mollazade, umumî harp seferberliğinde asker olunca, o zaman hayatta olan annesinin yine tanıdıklarına başvurması, el etek öpmesi üzerine, Harbiye Nezareti Levazımatı umumiye dairesi emirber neferliklerinden birine kayrılarak İstanbulda alıkonmuştu. Sonra, daire ümerasından dişlice bir bey, bir müddet evine alarak hizmetinde kullanmış, saflığı, ağzı var dili yokluğu, ne buyurulursa canla başla yaptığı için göze girmişti.

Bu zamanlarda, Levazım reisi Topal İsmail Hakkı paşanın da teveccühünü kazanmış, etrafta bir de kodaman müteahhit tanımıştı.

Vagon magon dalaverelerinde uyanıklığı görüldüğünden, önce yanaşma suretile araya katılarak, sonra başlıbaşına işi tıkırına koyarak erzak, zahire alışverişlerinde usta çıkmış, akar oluk gibi paraları ceplemişti.

Dünyalıkları ilk tutuş buradan başlıyor. O eski salak, kaz Arif değme kurnazları, işgüzarları cepten çıkarır olmuştu. Mütarekeden sonra İstanbuldaki İtilâf devleti askerlerine de bu yolda taahhütlerde ve sayışlarda bulunmuş, yurtta Cumhuriyet idaresinin ilânı üzerine inşaat malzemeciliğine koyularak, işi büyülttükçe büyültüp tomar tomar beş yüzlükleri, binlikleri bankalara yatırmıya başlamıştı.

Zihni bey, umumî harp senelerinde, Levazım dairesindeki kapı yoldaşlarından; onunla beraber aksatayı yola koymuşlardan; en sonra da onun tuttuğu çığırı tutarak inşaatçılık malzemesi ticaretine başvurmuşlardandı.

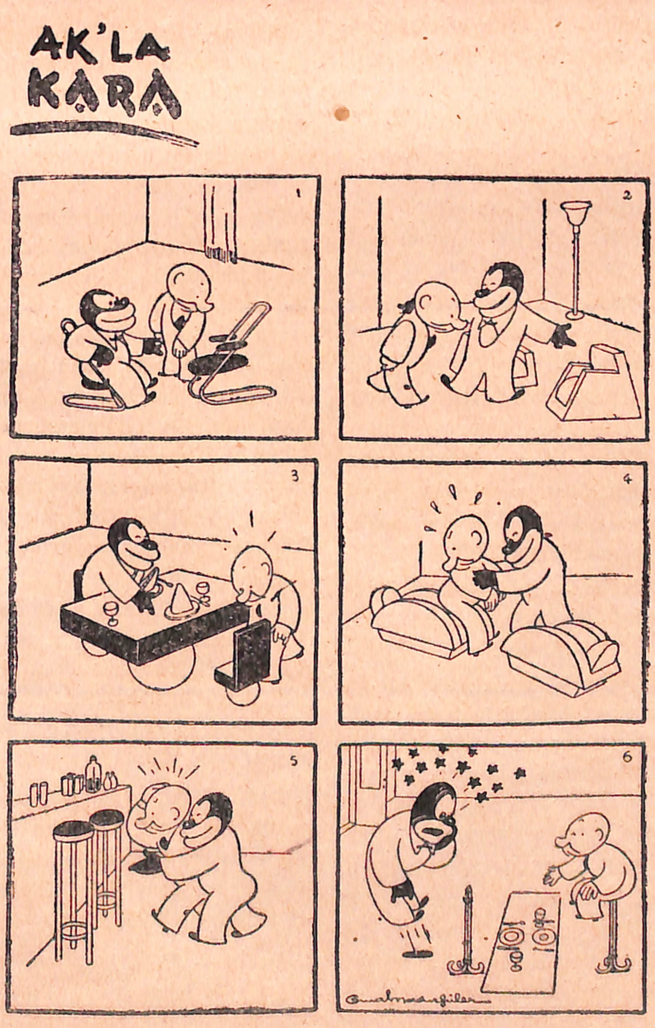

Kübik eşya!

Fakat Arifin yanında devede kulak olamaz. Zihni bey taşralı, Anadolunun Şark vilâyetlerindendi. Karısı da oralı. Çoktandır İstanbulda bulundukları halde ikisinin de dilleri memleketlerininkine çalardı. Şadiye hanım, kocası gibi uzun boylu, iri kemikli, pabuç gibi kaşlı, yağlı kara, ablak yüzlü bir kadındı.

İkinci misafir Süleyman bey ikide bir, (halis Anadoluluyum, Bursada doğdum) derse de Rumelili olsa gerek. Sapsarı, cırba, kavruk gibi, lisanı Selâniklilere andırışlı, (evet, hayır!) makamına iki yana baş sallar, yine evvelkiler akran, 50 55 inde bir adamdı. Zihni beyle ortaktılar.

Karısı Makbule hanım da oralı, yani Rumelili; fakat pomak, boşnak katıklığı mı her nesi varsa Allah bilir, bir adet sırık, zebellâ. Yaratana kurban olayım, fırın küreği gibi eller, salapurya kadar ayaklar.

Nizameddin bey otuz beş, kırkında var yok, oldukça yakışıklı, gelgelelim züğürtlüğü üstünden akan, on birlik sigarayı avucunun içinde tutup göstermeden yakan, kunduralarının altındaki pençeleri göstermemiye bakan bir adamcağızdı.

Zihni ve Süleyman beylerin yazıhanesinde kâtipti ama herkese karşı (şurekâdanım) diye geçinirdi. İstanbul çocuğuydu. Vazifesi başında ciddilik modeli. Bir de yazıhaneden çıksın, hele kodamanların yanında çilingir sofrasına otursun, bir kaç kadeh parlatsın...

(Arkası var)

KİRALIK SAHİFE

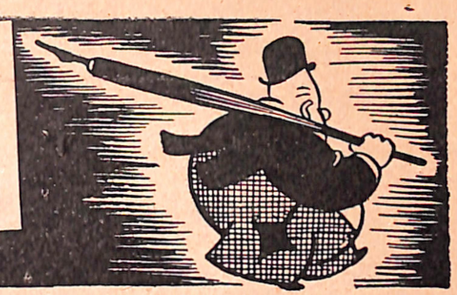

Bu sayı için kiralıyan : Necip Fazıl KISAKÜREK

TANRIKULU İLE MÜLÂKAT !..

Dedim: Zaman nedir?... — Dedi: Hiçliğin senfonyası!.. Dedim: Mekân nedir?.. — Dedi: Yokluğun ideolocyası!.. Dedim: Peki, ikisini cemet bakalım...

Dedi — Sen kimsin?

Dedim — Ben benim!

Dedim — Senin sen olduğunu biliyorum, adını sordum.

Dedim — Ben men, şair mair, Necip mecip, Fazıl mazıl, Kısa mısa, Kürek mürekim.

Dedi — Öyle ise insanların en dâvalısına çattım. Demek sen, şair ve muharrir, meşhur: Ben men, şair mair, Necip mecip vesaire mesairesin haaa?.. Hani, kelimelerin canbazı, hayallerin hokkabazı, mefhum takozlarının marangozu, mâna anlaşmazlıklarının muhasebecisi, Büyük Doğu'nun mizancısı, Bâb-ı âli'nin çerçevecisi..

Dedim — Arkadaş, eğer beni mutlaka şahıslandırmak istiyorsan oldukça güç ve müthiş bir teknika problemasını halle mecbursun. Bu hususta sana yardım edebilirim. Ben, senin aynadaki nabzının hayâli; ben senin damardaki kanının gölgesi; ben senin dağ başındaki çığlığının aksi; ben, senin rüyadaki vücudunun heykeliyim. İşte, sana beni anlaman için basit bir kilit. Aklın varsa bu kilidi açabilirsin.

Dedi — Benim aklım maalesef bu kilide uymuyor.

Dedim — Öyle ise git kendine akıl ara...

Dedi — Benim aklım bana kâfi.

Dedim — Madem ki aklına güveniyorsun, gel seninle bir hesap oyununa girişelim.

Dedi — Ben çocuk değilim, oyun oynamam!

Dedim — Oyun dediğime bakma, mümkün olduğu kadar ciddî, ciddî olduğu kadar müthiş, mütiş olduğu kadar olağanüstü bir oyun! Bir ideolocya problemasının: (Fertlerin nefs muasebesi!)

Dedi — Hazırım, oynıyalım.

Dedim — Sen nesin?

Dedi — Ne inim, ne cinim, senin gibi bir beniâdemim. Adım da Tanrıkulu!

Dedim — Allaha inanıyor musun?

Dedi — Elhamdülillâh!

Dedim — Zaman nedir?

Dedi — Hiçliğin senfonyasıdır.

Dedim — Mekân nedir?

Dedi — Yokluğun ideolocyası!

Dedim — İyi, güzel, hoş... Fakat sen bunları nereden biliyorsun?

Dedi — Gerçi mektepte iken matematika ve fizikam zayıftı ama, bu kadar basit problemaları çözmek bir iş mi?

Dedim — Peki, şimdi ikisini cemet, yekûn ne çıkar?

Dedi — Kâinat!

Dedim — Sen müthiş bir insansın, fakat bu kadarcık sualle seni bırakmam. Şimdi senin nefs muhasebenin mizanını yapacağım. Söyle bakayım, demokrasyaya inanıyor musun?

Dedi — Tövbe, tövbe estağfirullah! Günaha girme oğlum. (Allaha inanıyor musun?) gibi bir sual ne ise ama, baş imanım olan demokrasyadan şüphe etmekle ne büyük bir ideolocya günahı işlediğinin farkında mısın? Hemen bir kelimei şahadet getir bakayım: «Demokrasyanın varlığına, Ruzveltle Çörçilin onun vekili olduğuna inandığını ve demokrasyanın viktoryasına sarsılmaz imanının mevcut olduğunu» tekrar et! Yoksa vallahi çarpılırsın!

Dedim — Bana bak; bana akıl öğretemezsin. Ben, senin bu söylediklerinin âlâsına inanmış bir adamım. Galiba, sen ömründe hiç Büyük Doğu okumadın. Yoksa, sen de benim imanımdan şüphe edip, günaha girmezdin. Dinle, benim nabız seslerimi dinle, «demokrasya!.. demokrasya!...» iniltisi gelmiyor mu? Demokrasya bir daire ise, ben merkeziyim. Muhite doğru giden ve muhiti her noktada kat'eden kuturların faslı müştereği olan benden çıkan bütün müstakim hatların birer ideolocya vektörü olduğunu bilemediğin için senin nefs yekûnunun yanlışlığını yapmış olduğum mizan ortaya vurdu. Unutma ki ne dairenin ne de merkezin yerini değiştirmesi mümkündür. Değişse bile hasıl olan noktaların hendesî mahalli ideolocyamın ta kendisidir: Demokrasya.

Dedi — Kusura bakma, matematikamın zayıf olduğunu sana söylemiştim. Hem aklım, bu kadar güç problemleri hal için gayri müsait bir kafa içinde...

Dedim — Akılsızlık bir şey değil, ortada hakikat var, o da senin inanmaman. İşte bütün hesapları altüst eden bu!.. Fakat insanlık şimdi bu yolda. Çevir içi boş kafanı da, şu çöplükteki çöp tenekesi üzerinden duvara, duvarın üzerindeki tekir kedilerin kulakları arasından şehire, şehirin en yüksek minaresinden bulutlara, bulutlardan güneşe ve oradan bütün yer yüzüne bak. Ne görüyorsun?

Dedi — Hiç...

Dedim — Al şu fikir adesesini... Şimdi, ne görüyorsun?

Dedi — Yer yüzünü!

Dedim — Orada inanmamak buhranının cümbüşünü görüyor musun?

Dedi — Görüyorum. Hattâ tef sesleri, zurna nâraları, davul gümbürtüleri geliyor.

Dedim — Hah, tamam! Dikkat et, sen de işte o cümbüşün içindesin.

Dedi — Yok yahu! Ben buradayım.

Dedim — Evet, sen buradasın ama, senin ruhun orada. Çünkü, sen bir yaşayan ölüsün. Sana tavsiyem: Neye olursa olsun, inanmıya inan. Şu gerçeği müsellesin dört dil'i olmadığı tarzında kafana mıhla ki, inanmıyan insan hiçtir. Bir gölge, bir öksürük, bir hapşurma, bir esneme, bir hıçkırık gibi...

İstersen yerden kâğıt parçaları topla cebine koy ve ona inan. Fakat inan! Göreceksin ki kâğıt parçaları birdenbire bank-nota kesilecek ve seni bir mihraca kadar zengin edecek. İşte sana inanmanın felsefesini yaptım. Şimdilik hoşça kal!

Necip Fazıl KISAKÜREK

Amcabey ve gazeteci !..

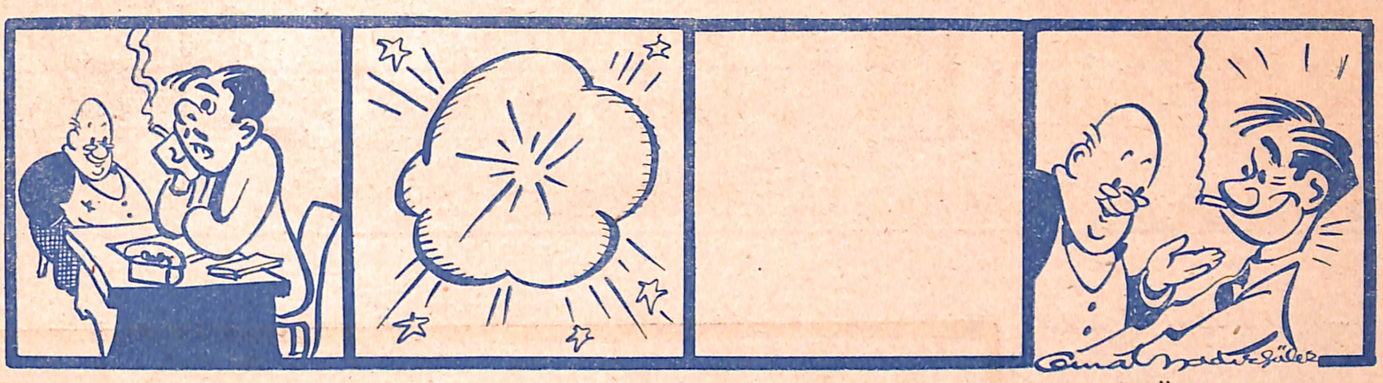

— Bu harp bitiverirse bizim halimiz nice olur, diye düşünüyorum Amcabey..

.. Beş yıldır meraklı okuyuculara harp havadisi yetiştiren gazetelerimiz..

.. Birden, yürek oynatıcı, kanlı haberler kaynağından mahrum kalackalr..

A. — Üzülme bayım, eli bıçaklı âşıklar ne güne duruyor, elbet havadissiz bırakmazlar!..

PARME MANASTIRI

Stendhal'in yazdığı bu eser, Hüsameddin Arslanöz tarafından Türkçeye çevrilmiş ve Arif Bolat Kitabevi tarafından satışa çıkarılmıştır. Güzel bir kap içinde 408 sahifeden ibaret olan bu romanın fiyatı 300 kuruştur. Biraz pahalı ama, değer!..

BİR YAZ GECESİYDİ!..

Nezihe Muhiddin tarafından yazılan bu roman da ayni kitabevi tarafından basılmıştır. Okuyup okuyup ah etmek, gözyaşı dökmek istiyen heyecan meraklılarına tavsiye ederiz. Fiyatı 100 kuruştur.

«HEP BU TOPRAK'TAN»

Bu adla Ankarada dört ayda bir, olgun bir fikir ve san'at mecmuası çıkarılıyor. Bir sayısını görüp okursanız dört ay size dört yıl gibi gelecektir!.. Tavsiye ederiz.

SOKAKTA GÜRÜLTÜ VAR!

Her gün «Cumhuriyet» de başmakalelerini okuduğunuz Nadir Nadi, edebî şahsiyetinin ilk ve olgun eserini bu isim altında çıkardığı 142 sahifelik bir kitapla verdi.

«Sokakta gürültü var!» Muharrir'in hayattan aldığı intıbaları, küçük ve zarif nesir parçaları halinde ve öz fikir ve san'at süzgeçlerinden geçirilmiş temiz bir dille anlatan bir eserdir. Mutlaka alıp okuyunuz. Fiyatı 100 kuruştur.

(Portrelerden devam)

— Yok Mahmut bey, dedi. Olmaz.

— Neden olmaz. Farelerden mi korkuyorsun?

Yine geviş getirir gibi kıskıs güldü:

— Fareler, bana ne yaparlar?

Doğru, korkar, kaçarlar.

— Peki, neden?

— Orada yatarsam, kepenkler açılır, duyamam.

Sırtında keten ceket, yağmura, kara, güneşe hiç aldırmadan tavşan gibi seğirten, koşan bu adamın uykusu da meğer tavşan uykusu imiş!..

MAHMUT YESARİ

(Felekten devam)

« — Vallahi tavuk benim değil, karımın!

« — İyi ama sen yiyorsun!

« — Bana ye! dedi de ondan!..»

— Aman Felekçiğim. Bu fıkra pek ömür şey!..

— Ömürdür ya! Amcabeyciğim şimdi İstanbul tramvaylariyle Belediyenin durumu da hoca ile tavuğa benzemiyor mu? Belediyeye tramvaylara dair bir şey sordunuz mu, «benim değil!» diyor. Lâkin bütçesine sıra gelince kendisi tasdik ediyor. Buna ne dersiniz?

— Ne diyebiliriz dostum! Tramvay bu.. Önden binilmez ki..

B. FELEK

Sahibi : Sermet Muhtar ALUS
Neşriyat müdürü : Rıza YÜCER
CUMHURİYET MATBAASI

Amcabey

SİYASÎ MİZAH MECMUASI

Sayı: 53

(Bazı Balkan şehirlerinde yapılan sulh nümayişleri münasebetile)

Dertli kaval — Şu karşı dağda bir kuzu meler,
kuzunun feryadı bağrımı deler!..